

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/103/2020
Identifikačné číslo spisu: 1018200338
Dátum vydania rozhodnutia: 26. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1018200338.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. (spravodajca) a sudcov JUDr. Anity Filovej a JUDr. Juraja Vališa, LL.M., v právnej veci žalobcu: VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s., so sídlom J. Jonáša 1, Bratislava, IČO: 35 757 442, právne zastúpený: JUDr. Pavol Rak, advokát so sídlom Palisády 29/A, Bratislava, proti žalovanému (sťažovateľ): Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 19831/2018 zo dňa 12. januára 2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/41/2018-60 zo dňa 11. septembra 2019, takto

r o z h o d o l :

Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

Žalobcovi sa p r i z n á v a náhrada trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č.k. 2S/41/2018-60 zo dňa 11. septembra 2019 postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a § 191 ods. 3 písm. a/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 19831/2018 zo dňa 12. januára 2018 ako i rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa Mestskej časti Bratislava - Devínska Nová Ves č. 1640002622/2017/2 zo dňa 7. augusta 2017 a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 167 S.s.p. tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozhodnutím č. 19831/2018 zo dňa 12. januára 2018 žalovaný podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Daňový poriadok“) potvrdil rozhodnutie Mestskej časti Bratislava - Devínska Nová Ves č. 1640002622/2017/2 zo dňa 7. augusta 2017, ktorým bol žalobcovi podľa § 12 ods. 1 zákona č. 447/2015 Z.z. o miestnom poplatku za rozvoj v znení zákona č. 375/2016 Z.z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v nadväznosti na Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava - Devínska Nová Ves č. 1/2017 a stavebné povolenie č.

2017-16/2973/G/10/PL zo dňa 27. marca 2017, vyrubený poplatok v sume 2 523 920,- €. Žalovaný mal za to, že stavebný úrad vyznačil na rovnopise stavebného povolenia nesprávny deň právoplatnosti (27. júla 2017), ktorý ustálil dňom doručenia späťvzatia odvolania Slovenského pozemkového fondu proti stavebnému povoleniu. Stavebný úrad po zistení chyby vyznačil právoplatnosť dňom 3. mája 2017, t.j. uplynutím 15-dňovej lehoty na podanie odvolania. Vychádzal pritom zo zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), podľa ktorého je stavebné povolenie právoplatné dňom, keď uplynula lehota na odvolanie účastníkom konania, pričom sa neprihliada na úkon účastníka konania - odvolanie, ktoré vzal účastník konania späť. Svoje závery okrem iného odôvodnil najmä tým, že s poukazom na § 4 zákona č. 447/2015 Z.z. poplatková povinnosť vzniká právoplatnosťou stavebného povolenia, t.j. dňom 3. mája 2017, ku ktorému sa určujú všetky okolnosti rozhodujúce pre vyrubenie poplatku. Žalobca však až v odvolacom konaní predložil osvedčenie o významnej investícii č. 07599/2017-4220-33717 zo dňa 28. júla 2017. Žalobca mal toto osvedčenie predložiť k návrhu na začatie stavebného konania podľa § 58 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), čo neurobil.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca správnu žalobu, v ktorej namietal predovšetkým to, že stavebné povolenie považuje za právoplatné dňom 27. júla 2017. Ministerstvo hospodárstva SR v zmysle bodu B.1 uznesenia vlády SR č. 354 zo dňa 24. júla 2017 vydalo dňa 28. júla 2017 osvedčenie, podľa ktorého je stavba „Rozšírenie kapacít závodu na výrobu automobilov v Bratislave“ významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Uznesenie vlády SR bolo prijaté ešte pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia, preto stavba nie je predmetom poplatku a poplatková povinnosť mu nevznikla s poukazom na § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 zákona č. 477/2015 Z.z.

4. Krajský súd mal za to, že medzi účastníkmi konania bola spornou otázkou nadobudnutia právoplatnosti stavebného povolenia, od ktorej sa odvíja vznik poplatkovej povinnosti. V súvislosti s právoplatnosťou stavebného povolenia považoval za potrebné posúdiť aj charakter osvedčenia o významnej investícii a jeho účinky v porovnaní s uznesením vlády o schválení významnej investície a jeho účinkami. Uviedol, že poplatková povinnosť podľa § 4 ods. 1 zákona č. 447/2015 Z.z. vzniká právoplatnosťou stavebného povolenia, stavebné povolenie bolo v predmetnej veci vydané dňa 27. marca 2017 a Slovenský pozemkový fond proti nemu podal odvolanie, ktoré neskôr vzal späť. Nemožnosť podania odvolania vznikla Slovenskému pozemkovému fondu až späťvzatím odvolania dňa 27. júla 2017 podľa § 54 ods. 4 druhá veta Správneho poriadku (teda po späťvzatí odvolania zo strany Slovenského pozemkového fondu a nie po márnom uplynutí lehoty na jeho podanie), a preto aj týmto dňom mohlo stavebné povolenie prvýkrát nadobudnúť právoplatnosť podľa § 52 ods. 1 Správneho poriadku. Predmetné ustanovenie viaže nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia práve na okamih, keď už odvolanie podať nemožno. V procesnej situácii, kedy zákon pripúšťa podanie odvolania a účastník konania (Slovenský pozemkový fond) toto právo využil a odvolanie podal, napadnuté rozhodnutie (stavebné povolenie) nenadobudlo právoplatnosť a v riadnom režime sa uplatňovali suspenzívne a devolutívne účinky podaného odvolania. Až do späťvzatia odvolania dňa 27. júla 2017 prebiehalo druhostupňové stavebné konanie. Tento výklad podporil krajský súd i právnymi názormi z akademickej obce ako i judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

5. Na základe uvedených skutočností správny súd dospel k záveru, že stavebné povolenie č. 2017-16/2973/G/10/PL zo dňa 27. marca 2017 nadobudlo právoplatnosť dňom, kedy Slovenský pozemkový fond vzal späť odvolanie proti stavebnému povoleniu, t.j. dňom 27. júla 2017. Od tohto dátumu sa odvíjajú ďalšie podmienky na vyrubenie miestneho poplatku za rozvoj podľa zákona č. 447/2015 Z.z. a Všeobecne záväzného nariadenia č. 1/2017. Správny súd sa preto zaoberal charakterom a účinkami uznesenia vlády SR o schválení stavby významnej investície a osvedčenia ministerstva hospodárstva o stavbe významnej investície, samotná stavba významnej investície totiž tvorí prekážku vzniku poplatkovej povinnosti podľa § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 zákona č. 447/2015 Z.z.

6. Ustanovenie § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 175/1999 Z.z. jednoznačne určuje, že významnou investíciou je stavba, o ktorej vláda SR rozhodla, že jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Konštitutívne účinky statusu „stavba významnej investície“ teda vznikajú už okamihom prijatia

uznesenia vlády SR o tom, že určitá stavba je významnou investíciou. Tento výklad podporuje aj znenie § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z.z., ktoré predpokladá vznik predkupného práva štátu k nehnuteľnosti už okamihom prijatia uznesenia vlády SR, ktorým schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii, a do katastra nehnuteľností sa zapisuje len formou záznamu, ktorým sa deklaruje už skôr existujúci právny stav (m.m. R 54/2018). Osvedčenie o významnej investícii vydané Ministerstvom hospodárstva SR už len deklaruje existujúci právny stav konkrétnej nehnuteľnosti, že je významnou investíciou. Vydaním osvedčenia sa len potvrdzuje to, čo už reálne existuje, a nekonštituuje sa nový právny stav. Z dôvodovej správy k zákonu č. 175/1999 Z.z. vyplýva, že účelom osvedčenia o významnej investícii je len zrýchliť priebeh územného konania, stavebného konania alebo vyvlastňovacieho konania, tak aby správny orgán nemusel v každej veci osobitne dokazovať, že ide o významnú investíciu.

7. Z časového hľadiska krajský súd upriamil pozornosť na to, že vláda SR uznesením č. 354 dňa 24. júla 2017 schválila návrh na zmenu osvedčenia o významnej investícii na stavbu realizovanú žalobcom, teda od 24. júla 2017 sa na predmetnú stavbu vzťahuje osobitný režim zákona č. 175/1999 Z.z., stavebné povolenie k tejto stavbe nadobudlo právoplatnosť dňa 27. júla 2017 a prvostupňový správny orgán vyrubil žalobcovi za túto stavbu miestny poplatok za rozvoj prvostupňovým rozhodnutím dňa 7. augusta 2017, žalovaný rozhodol o odvolaní dňa 12. januára 2018. Podľa názoru správneho súdu správne orgány oboch stupňov boli povinné v čase rozhodovania o vyrubení miestneho poplatku za rozvoj prihliadať na to, že vláda SR dňa 24. júla 2017 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii k stavbe, ktorá je predmetom vyrubenia miestneho poplatku za rozvoj (R 54/2018) a mali o ňom vedomosť. V tejto procesnej situácii bolo povinnosťou správnych orgánov postupovať podľa § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 zákona č. 447/2015 Z.z. a miestny poplatok za rozvoj nevyrubiť, keďže ide o stavbu významnej investície podľa zákona č. 175/1999 Z.z. Podľa názoru krajského súdu neobstojí tvrdenie žalovaného, že žalobca predložil osvedčenie o významnej investícii č. 07599/2017-4220-33717 zo dňa 28. júla 2017 až v odvolacom konaní o miestnom poplatku za rozvoj a nie už pri podaní žiadosti o vydanie stavebného povolenia. Správne konanie v prvom aj druhom stupni tvorí jeden celok, pretože až právoplatnosťou rozhodnutia možno reálne zasiahnuť do právnej sféry účastníka konania. Aj v odvolacom konaní sa môže účastník konania brániť predkladaním dôkazov na svoji obranu, ktorých potreba podľa jeho názoru vyplýva z dôvodov prvostupňového rozhodnutia. Žalovaný sa však žiadnym spôsobom materiálne nevysporiadal s argumentom žalobcu, že disponuje osvedčením o významnej investícii. Napokon dal do pozornosti aj to, že vo veci boli vydané dve osvedčenia o významnej investícii: č. 14260/2015-1000-16178 zo dňa 31. marca 2015 s popisom nehnuteľností a č. 07599/2017-4220-33717 zo dňa 28. júla 2017, ktorým sa rozšíril okruh nehnuteľností uvedený v predchádzajúcom osvedčení zo dňa 31. marca 2015. Stavebné povolenie sa týka aj pozemku parcela registra E č. 2806, ktorá bola uvedená už v osvedčení č. 14260/2015-1000-16178 zo dňa 31. marca 2015, a teda časti stavby na nej postavenej by sa miestny poplatok za rozvoj nemal týkať, no správne orgány sa s touto skutočnosťou vo svojich rozhodnutiach vôbec nevysporiadali.

8. Správny súd preto dospel k záveru, že žalovaný aj prvostupňový správny orgán nesprávne právne vec posúdili, pretože vyrubili miestny poplatok za rozvoj pri stavbe, ktorá je významnou investíciou, a na ktorú sa miestny poplatok za rozvoj podľa § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 zákona č. 447/2015 Z.z. nevzťahuje.

9. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný - sťažovateľ z dôvodu uvedeného v ust. § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p. kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti sa primárne vyjadril k argumentácii krajského súdu týkajúcej sa ustálenia okamihu právoplatnosti stavebného povolenia a to s ohľadom na späťvzatie odvolania účastníkom stavebného konania. V tejto súvislosti uviedol, stavebný úrad vychádzal pri vyznačení právoplatnosti z jednostranného procesného úkonu účastníka konania, ktorý vzal odvolanie späť a vyznačil právoplatnosť dňom 3. mája 2017. Prvostupňové rozhodnutie sa stalo právoplatným, nakoľko uplynula lehota na odvolanie. Právoplatnosť nastala dňom keď uplynula lehota na podanie odvolania účastníkom konania a súčasne neprihliadal v dôsledku späťvzatia na úkon účastníka konania - odvolanie, ktoré bolo vzaté späť. Sťažovateľ vyslovil názor, že bez ohľadu na správnosť pri vyznačovaní právoplatnosti je vo vzťahu k vzniku poplatkovej povinnosti podstatným vyhodnotenie

správneho orgánu, či stavba je v čase rozhodnutia predmetom poplatku. S poukazom na § 4 zákona č. 447/2015 Z.z. vznikla žalobcovi poplatková povinnosť dňom 3. mája 2017. Správca poplatku pritom neskúma právoplatnosť stavebného povolenia a nie je ani kompetentný vyjadrovať sa k stavebnému povoleniu, pod ktoré spadá vydávanie rozhodnutí o stavebnom povolení na základe príslušných právnych predpisov.

10. Sťažovateľ ďalej poukázal na ust. § 13 zákona č. 447/2015 Z.z. a uviedol, že vychádzal zo stavebného povolenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 3. mája 2017. Žalobca až v rámci odvolacieho konania predložil správcovi poplatku Osvedčenie zo dňa 28. júla 2017 o významnej investícii na realizáciu dotknutej stavby. V tejto spojitosti poukázal na ust. § 1 ods. 2 a § 3 ods. 4 zákona č. 175/1999 Z.z. a uviedol, že osvedčenie o významnej investícii je dokladom, ktorý sa dokladá k návrhu na začatie stavebného konania, resp. k žiadosti o vydanie stavebného povolenia, z čoho vyvodzoval, že ak má byť stavba významnou investíciou, stavebník je s poukazom na § 58 ods. 1 stavebného zákona povinný spolu so žiadosťou o stavebné povolenie predložiť stavebnému úradu aj osvedčenie o významnej investícii vydané príslušným ministerstvom. Ak stavebník takto nepostupuje najneskôr pred vydaním stavebného povolenia na stavbu, stavebný úrad vydá stavebné povolenie na bežnú stavbu, nie na stavbu slúžiacu významnej investícii. Ak takéto stavebné povolenie nadobudne právoplatnosť, na účely zákona sa stavba v ňom uvedená stáva predmetom poplatku.

11. Ďalej zdôraznil, že osvedčenie o významnej investícii vydané po nadobudnutí právoplatnosti stavebného povolenia nie je možné akceptovať ani v prípade, ak stavebník predloží toto osvedčenie dodatočne pri preskúmvaní rozhodnutia o vyrubení poplatku v rámci opravných prostriedkov. Podľa sťažovateľa bolo podstatné, či stavba povolená právoplatným stavebným povolením v čase posudzovania správnym orgánom, ktorý vyrubil miestny poplatok za rozvoj, resp. v čase vydania rozhodnutia bola alebo nebola významnou investíciou podľa osobitného zákona, ktorým je zákon č. 175/1999 Z.z. Podotkol, že žalobca neoznámil pri podaní žiadosti o stavebné povolenie, že jeho investícia bude predmetom rokovania vo vláde. Ak mu táto skutočnosť bola známa dňa 24. júla 2017, aj keby bolo ustálené, že deň 27. júla 2017 je deň právoplatnosti, mohol už dňa 24. júla 2017 informovať správny orgán, že došlo k takémuto kroku. Právne predpisy sa síce uverejňujú v Zbierke zákonov, ale oboznamovanie sa s uzneseniami vlády, nie je povinnosťou správneho orgánu. Záverom dodal, že primárne je nevyhnutné uniesť dôkazné bremeno na strane poplatníka, t.j. bolo jeho povinnosťou preukázať, že disponoval osvedčením o významnej investícii v čase začatia stavebného konania.

12. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti v prvom rade namietal, že z kasačnej sťažnosti vyplýva, že táto bola podpísaná Ing. Lenkou Wittenbergerovou prezidentkou finančnej správy (ktorá nespĺňa podmienku v zmysle § 449 S.s.p.) v zastúpení JUDr. Jarmila Šimoničová, pričom vo vzťahu k tejto osobe sťažovateľ nepredložil poverenie a doklad o vzdelaní v predpisanej forme. K záveru o uvedených nedostatkoch kasačnej sťažnosti dospel aj správny súd, keď uznesením zo dňa 7. novembra 2019 vyzval sťažovateľa na ich odstránenie. Správny súd však mal a mohol vyzvať sťažovateľa na odstránenie väd kasačnej sťažnosti iba v prípade, ak by sťažovateľ nebol poučený o povinnosti v zmysle § 449 S.s.p., k čomu však nedošlo, resp. zmienenú poučovaciu povinnosť si krajský súd splnil. S poukazom na uvedené preto žiadal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť odmietol ako neprípustnú podľa § 459 písm. d/ S.s.p.

13. K vecnej stránke súdneho prieskumu, resp. k námietkam sťažovateľa uvedeným v kasačnej sťažnosti uviedol, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s týmito námietkami riadne vysporiadal. Stotožnil sa s argumentáciou krajského súdu, ktorá vyvracia tvrdenia sťažovateľa o údajnej právoplatnosti stavebného povolenia uplynutím lehoty na odvolanie z dôvodu späťvzatia odvolania účastníkom konania. Rovnako sa stotožnil i s argumentmi krajského súdu, ktorá jednoznačne a logicky vyvracia tvrdenia sťažovateľa vo vzťahu k statusu stavby významnej investície. V súvislosti s námietkou sťažovateľa o tom, že nemal povinnosť oboznamovať sa s dotknutým uznesením vlády SR o schválení stavby významnej investície dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžrk/3/2018 zo dňa 18. mája 2018. Stotožnil sa aj s právnym názorom krajského súdu týkajúcim sa námietky sťažovateľa o následkoch predloženia osvedčenia o významnej investícii až po jeho vydaní, resp. o údajnej nezáväznosti schválenia

uznesenia o významnej investícii vládou. Vydané rozhodnutia orgánov verejnej správy boli v rozpore s § 1 ods. 3 písm. a/ zákona č. 175/1999 Z.z., § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 zákona č. 447/2015 Z.z., § 22 ods. 1 Daňového poriadku a § 54 ods. 4 Správneho poriadku. V súvislosti s otázkou ustálenia okamihu právoplatnosti stavebného povolenia po späťvzati odvolania účastníkom konania predstrel ďalšie argumenty vychádzajúce z odbornej literatúry, ale i právnej úpravy obsiahnutej v iných procesných predpisoch, ktoré mali potvrdzovať správnosť úvah vyslovených v rozsudku krajského súdu.

14. Dňom 1. augusta 2021 začal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky svoju činnosť, t.j. začal konať a rozhodovať vo všetkých veciach, v ktorých do 31. júla 2021 konal a rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v Správnom kolégiu (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Od 1. augusta 2021 teda koná a rozhoduje o kasačných sťažnostiach Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Predmetná vec bola náhodným spôsobom pridelená do piateho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

15. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk <<http://www.nssud.sk>> (§ 137 ods. 2 a 3 S.s.p.).

16. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu č.k. 2S/41/2018-60 zo dňa 11. septembra 2019, ktorým podľa § 191 ods. 1 písm. c/ S.s.p. zrušil rozhodnutie sťažovateľa č. 19831/2018 zo dňa 12. januára 2018 ako i rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa - Mestskej časti Bratislava - Devínska Nová Ves č. 1640002622/2017/2 zo dňa 7. augusta 2017 a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutím č. 19831/2018 zo dňa 12. januára 2018 sťažovateľ potvrdil rozhodnutie Mestskej časti Bratislava - Devínska Nová Ves č. 1640002622/2017/2 zo dňa 7. augusta 2017, ktorým bol žalobcovi podľa § 12 ods. 1 zákona č. 447/2015 Z.z. o miestnom poplatku za rozvoj v znení zákona č. 375/2016 Z.z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v nadväznosti na Všeobecne záväzné nariadenie Mestskej časti Bratislava - Devínska Nová Ves č. 1/2017 a stavebné povolenie č. 2017-16/2973/G/10/PL zo dňa 27. marca 2017, vyrubený poplatok v sume 2 523 920,- €.

17. Kasačný súd (aj s ohľadom na vyjadrenie žalobcu ku kasačnej sťažnosti) primárne skúmal, či sťažovateľ splnil podmienku povinného právneho zastúpenia v zmysle § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p., resp. či krajský súd postupoval správne, keď napriek riadnemu poučeniu o povinnosti vyplývajúcej z ust. § 449 ods. 1 a 2 S.s.p. sťažovateľa uznesením vyzval na odstránenie nedostatku kasačnej sťažnosti (doloženie dokladu o tom, že C.. C. Š. je jeho zamestnankyňou, má požadované právnické vzdelanie a bola poverená na podanie kasačnej sťažnosti a zastupovanie v kasačnom konaní).

18. Kasačný súd z obsahu podanej kasačnej sťažnosti zistil, že táto bola podpísaná B.. M. X. - prezidentkou finančnej správy (ktorá nespĺňa podmienku v zmysle § 449 S.s.p.) avšak v zastúpení C.. C. Š.. Uvedené tak nepochybne nasvedčuje tomu, že kasačná sťažnosť bola vyhotovená/spísaná osobou s požadovaným právnickým vzdelaním, t.j. zjavne nejde o prípad podania kasačnej sťažnosti štatutárnym zástupcom sťažovateľa, ktorý by nemal vysokoškolské právnické vzdelanie, a ktorá skutočnosť (už s ohľadom na požiadavku spisania kasačnej sťažnosti osobou s právnickým vzdelaním) by predstavovala nedostatok konania nutne vedúci k uplatneniu postupu v zmysle § 459 písm. d/ S.s.p.. Kasačný súd na tomto mieste poukazuje na to, že ak z kasačnej sťažnosti vyplýva, že bola spísaná zamestnancom sťažovateľa s požadovaným právnickým vzdelaním, pričom ako príloha ku kasačnej sťažnosti nebolo doložené potrebné poverenie, či doklad o vysokoškolskom právnickom

vzdelaní je žiaduce, aby krajský súd sťažovateľa vyzval na odstránenie tohto nedostatku (i napriek riadnemu splneniu poučovacej povinnosti), aby nedošlo k odopretiu prístupu ku kasačnému súdu. V závislosti od aktivity, resp. pasivity sťažovateľa bude v takomto prípade do úvahy prichádzať odmietnutie kasačnej sťažnosti podľa § 459 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgixhaylsmftxeylgfu2dkoi>> písm. d/ S.s.p. alebo pokračovanie v kasačnom konaní. V predmetnej veci sa navyše v kasačnej sťažnosti ako príloha uvádza aj „poverenie“ a „doklad vo vzdelaní“ zamestnanca, ktoré zrejme iba nedopatrením neboli doručené krajskému súdu. Pokiaľ teda kasačná sťažnosť bola spísaná zamestnancom sťažovateľa, resp. z dokladov dodatočne predložených krajskému súdu vyplynulo, že ide o zamestnanca sťažovateľa s požadovaným právnickým vzdelaním, ktorý bol poverený na zastupovanie v kasačnom konaní nemožno konštatovať, že sťažovateľ nespĺnil podmienku v zmysle § 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p..

19. Vychádzajúc z dôvodov kasačnej sťažnosti považoval kasačný súd za potrebné zaujať právny názor k otázke, či krajský súd nezaťažil svoje rozhodnutie vadou nesprávneho právneho posúdenia v súvislosti s vyhodnotením postupu orgánov verejnej správy, keď dospel k záveru, že žalobcovi nevznikla poplatková povinnosť podľa § 4 ods. 1 zákona č. 447/2015 Z.z. a to s poukazom na skutočnosť, že Vláda SR uznesením č. 354 dňa 24. júla 2017 schválila návrh na zmenu osvedčenia o významnej investícii na stavbu realizovanú žalobcom (v režime zákona č. 175/1999 Z.z.), ktorá skutočnosť mala zakladať právnu prekážku pre uloženie poplatkovej povinnosti v zmysle § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 zákona č. 447/2015 Z.z..

20. Podľa § 2 zákona č. 447/2015 Z.z. v znení zákona č. 375/2016 Z.z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, poplatok za rozvoj môže ustanoviť obec na svojom území, v jej jednotlivých častiach alebo v jednotlivom katastrálnom území všeobecne záväzným nariadením.

21. Podľa § 3 ods. 1 cit. zákona predmetom poplatku za rozvoj je pozemná stavba na území obce, na ktorú je vydané právoplatné stavebné povolenie, ktorým sa povoľuje stavba (ďalej len „stavebné povolenie“), (písm. a/), ktorá je ohlásená stavebnému úradu (písm. b/), na ktorú je vydané rozhodnutie o povolení zmeny stavby pred jej dokončením (písm. c/) alebo ktorá je dodatočne povolená (písm. d/).

22. Podľa § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 cit. zákona predmetom poplatku za rozvoj nie je stavba alebo časť stavby významnej investície podľa osobitného predpisu.

23. Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona poplatková povinnosť vzniká dňom právoplatnosti stavebného povolenia, dňom právoplatnosti rozhodnutia o povolení zmeny stavby pred jej dokončením, dňom právoplatnosti rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby alebo dňom ohlásenia stavby stavebnému úradu.

24. Podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 175/1999 Z.z. významná investícia je stavba, ktorej výstavbu bude zabezpečovať právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky (ďalej len „podnik“), ak vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) o nej rozhodla, že jej uskutočnenie je vo verejnom záujme.

25. Podľa § 3 ods. 1 cit. zákona, príslušné ministerstvo predloží vláde na schválenie návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na základe žiadosti podniku, ktorá spĺňa podmienku podľa § 1 ods. 2 písm. a/, § 1 ods. 3 písm. a/ alebo písm. b/ do 60 dní od podania žiadosti, ktorá obsahuje náležitosti podľa § 2b ods. 2.

26. Podľa § 3 ods. 2 cit. zákona, príslušné ministerstvo vydá osvedčenie o významnej investícii do 15 dní od schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou. Ak vláda návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii neschválí, príslušné ministerstvo žiadosť zamietne.

27. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že predmetom poplatku za rozvoj podľa zákona č. 447/2015 Z.z. je okrem iného aj pozemná stavba na území obce, na ktorú je vydané právoplatné stavebné povolenie, ktorým sa povoľuje stavba (§ 3 ods. 1 písm. a/). V nadväznosti na to

ust. § 4 ods. 1 tohto zákona stanovuje, že v prípade vydania stavebného povolenia na stavbu je pre vznik poplatkovej povinnosti rozhodujúci okamih právoplatnosti stavebného povolenia. Z ust. § 3 ods. 3 tohto zákona zároveň vyplýva, že zámerom zákonodarcu bolo stanoviť okruh prípadov, ktoré (z rôznych dôvodov) nemožno považovať za predmet poplatku, t.j. boli vyňaté z poplatkovej povinnosti, ak spĺňajú kritériá uvedené v § 3 ods. 3 písm. a/ až g/ tohto zákona. Jednou z týchto výnimiek je v zmysle § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 tohto zákona aj stavba alebo časti stavby významnej investície podľa osobitného predpisu, čo je nepochybne dané povahou a významom takejto stavby (z hľadiska verejného záujmu). K priznaniu statusu stavby významnej investície dochádza tzv. procesom schvaľovania, resp. osvedčovania stavby upraveným osobitným predpisom - zákonom č. 175/1999 Z.z.. Ust. § 1 ods. 2 písm. c/ tohto zákona pritom viaže účinky nadobudnutia statusu stavby významnej investície na rozhodnutie Vlády SR o tom, že jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Už samotné prijatie rozhodnutia (uznesenia) Vlády SR má tak vo vzťahu k dotknutej stavbe konštitutívne účinky s tým, že následné vydanie osvedčenia má účinky deklaratórne, t.j. len potvrdzuje/deklaruje už nastolený právny stav. Pre posúdenie otázky, resp. ustálenie okamihu, od kedy je na stavbu nutné nahliadať ako na stavbu významnej investície je preto potrebné vychádzať zo dňa prijatia rozhodnutia (uznesenia) Vlády SR. V nadväznosti na § 3 ods. 1 písm. a) v spojení s § 4 ods. 1 zákona č. 447/2015 Z.z. viažucim vznik poplatkovej povinnosti ku dňu právoplatnosti stavebného povolenia preto ust. § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 tohto zákona nepochybne zakladá prekážku na uloženie poplatkovej povinnosti v prípade, ak ide o stavbu, o ktorej vláda Slovenskej republiky (už pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia) rozhodla, že ide o významnú investíciu, resp. že jej uskutočnenie je vo verejnom záujme v zmysle § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 175/1999 Z.z.. Inými slovami ak bol stavbe ku dňu právoplatnosti stavebného povolenia (ako okamihu rozhodnom pre vznik poplatkovej povinnosti podľa § 4 ods. 1 zákona č. 447/2015 Z. z.) už uznesením Vlády SR priznaný status významnej investície, ide o uplatnenie výnimky v zmysle § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 zákona č. 447/2015 Z.z. Za tohto právneho stavu preto stavbu nie je možné považovať za predmet poplatku podľa § 3 ods. 1 zákona č. 447/2015 Z. z., a teda nemožno ani pristúpiť k uloženiu poplatkovej povinnosti.

28. V posudzovanej veci išlo práve o prípad, keď vo vzťahu k stavbe, ktorá bola predmetom žiadosti žalobcu o vydanie stavebného povolenia Vláda SR (ešte pred právoplatnosťou stavebného povolenia, ktorú nadobudlo dňa 27. júla 2017) uznesením č. 354 dňa 24. júla 2017 schválila návrh na zmenu osvedčenia o významnej investícii. Odo dňa 24. júla 2017 tak dotknutá stavba podliehala režimu zákona č. 175/1999 Z.z., čím došlo k uplatneniu zákonnej výluky v zmysle § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 zákona č. 447/2015 Z.z. a preto predmetnú stavbu nemožno považovať za predmet poplatku podľa § 3 ods. 1 zákona č. 447/2015 Z.z. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že nejasnosti týkajúce sa určenia okamihu právoplatnosti predmetného stavebného povolenia (vzhľadom na odlišný prístup účastníkov konania k výkladu príslušných ustanovení Správneho poriadku týkajúcich sa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v prípade späťvzatia odvolania) boli v konaní pred krajským súdom zrozumiteľným spôsobom odstránené, keď krajský súd prezentujúc svoje vlastné úvahy, podporiac ich názormi právnej vedy, resp. akademickej obce dospel k záveru, že stavebné povolenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. júla 2017. Sťažovateľ síce v konaní pred krajským súdom predostrel vlastné argumenty, ktoré mali viesť k ustáleniu odlišného dátumu právoplatnosti stavebného povolenia, avšak v kasačnej sťažnosti (konkrétne bod III.) vyslovil názor, že bez ohľadu na správnosť pri vyznačovaní právoplatnosti je vo vzťahu k vzniku poplatkovej povinnosti podstatným vyhodnotenie správneho orgánu, či stavba je v čase rozhodnutia (?) predmetom poplatku. Taktiež na jednej strane tvrdil, že nie je oprávnený skúmať právoplatnosť stavebného povolenia ani vyjadrovať sa k stavebnému konaniu, no na strane druhej žalobcovi s poukazom na § 3 ods. 4 zákona č. 175/1999 Z.z., resp. § 58 ods. 1 stavebného zákona vytýkal, že osvedčenie o významnej investícii bol povinný stavebnému úradu predložiť už spolu so žiadosťou o stavebné povolenie. V tomto smere vyslovil aj názor, že ak žalobca ako stavebník nepredloží stavebnému úradu osvedčenie o významnej investícii pred vydaním stavebného povolenia, stavebný úrad vydá stavebné povolenie na bežnú stavbu s tým, že ak takéto stavebné povolenie nadobudne právoplatnosť, na účely zákona sa stavba v ňom uvedená stáva predmetom poplatku. Kasačný súd na tomto mieste považoval za potrebné uviesť, že stavebné konanie podľa zákona č. 50/1976 Zb. a vyrubovacie konanie podľa zákona č. 447/2015 Z.z. predstavujú dve samostatné konania, sledujúce odlišný účel a riadiace sa vlastnými procesnými postupmi, pričom

sťažovateľovi ani neprináležalo v rámci vyrubovacieho konania hodnotiť splnenie, či nesplnenie povinnosti vyplývajúcej žalobcovi v stavebnom konaní. Úlohou sťažovateľa, resp. orgánu verejnej správy prvého stupňa bolo v rámci vyrubovacieho konania zohľadniť všetky právne relevantné skutočnosti viažuce sa k tomuto konaniu, t.j. najmä preveriť existenciu právoplatného stavebného povolenia a zistiť, či nejde o žiaden z prípadov, na ktoré sa vzťahuje ust. § 3 ods. 3 zákona č. 447/2015 Z.z. (v danom prípade § 3 ods. 3 písm. d/ bod 10 tohto zákona). V tejto súvislosti bola otázka ne/predloženia osvedčenia o významnej investícii žalobcom (v stavebnom konaní) bez právneho významu, nakoľko toto osvedčenie malo iba deklarovať už nastolený právny stav, ku ktorému došlo dňa 24. júla 2017, a ktorý napokon trval i v čase rozhodovania orgánu verejnej správy prvého stupňa, resp. sťažovateľa v odvolacom konaní. Je potrebné zdôrazniť, že právnym základom pre kvalifikáciu dotknutej stavby ako stavby významnej investície (na účely konania podľa zákona č. 447/2015 Z. z.) nebolo rozhodnutie stavebného úradu o vydaní stavebného povolenia, ale rozhodnutie Vlády SR na podklade, ktorého bolo následne vydané osvedčenie o významnej investícii. Argumentácia sťažovateľa smerujúca k tomu, že pre nesplnenie povinnosti žalobcu (v stavebnom konaní) stavebné povolenie nebolo vydané na stavbu významnej investície, ale iba na „bežnú stavbu“, ktorú na účely vyrubovacieho konania bolo potrebné podriadiť pod ust. § 3 ods. 1 zákona č. 447/2015 Z.z. preto nebola dôvodná. Sťažovateľ napriek tomu v kasačnej sťažnosti opakovane nesprávne pripisoval právny význam skutočnosti, že žalobca nepredložil predmetné osvedčenie, resp. právne účinky vyplývajúce z uznesenia Vlády SR č. 354 zo dňa 24. júla 2017 spájal až s vydaním osvedčenia. Je potrebné napokon dodať, že pokiaľ žalobca toto osvedčenie v priebehu konania o vyrubení poplatku predložil, sťažovateľ musel mať vedomosť o tom, že dotknutej stavbe už bol uznesením Vlády SR priznaný status stavby významnej investície. Námietky sťažovateľa, ktorými poukazoval na to, že bolo povinnosťou žalobcu túto skutočnosť preukázať (ako súčasť jeho dôkazného bremena), resp. že sťažovateľ nemohol, či nebol povinný dohľadávať a oboznamovať sa s príslušným uznesením Vlády SR preto s tohto hľadiska nemohli obstáť. Kasačný súd tak musel prisvedčiť správnosti záverov krajského súdu, že sťažovateľ ako i príslušný orgán verejnej správy prvého stupňa v predmetnej veci nezohľadnili existenciu stavby významnej investície ako zákonnej prekážky brániacej vzniku, resp. uloženiu poplatkovej povinnosti žalobcovi, čím svoje rozhodnutia zaťažili vadou v zmysle § 191 ods. 1 písm. c/ S.s.p.

29. Kasačný súd s poukazom na vyššie uvedené konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Kasačný súd preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 S.s.p. zamietol.

30. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že v kasačnom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov kasačného konania voči sťažovateľovi.

31. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.

